

Miljø- og Fødevarerklagenævnet

(Sendt elektronisk via klageportalen)

Vingsted, den 14. december 2021

KLAGE

Danmarks Sportsfiskerforbund påklager Ikast-Brande kommunes tilladelse til at indvinde grundvand fra boring DGU-nr. 95.2730, Sagsnr.: 13.02.01-P19-79-21

Danmarks Sportsfiskerforbund påklager Ikast-Brande kommune afgørelse på grundlag af følgende:

- Kommunen skriver i redegørelsen at vandindvindingen ifølge beregninger i BEST, påvirker vandføringen i en række vandløb i de 5 relevante vandoplande. Vandløbene er alle omfattet af vandområdeplanerne og Kommunen bemærker, at den økologiske tilstand er ringe i 3 og dårlig i 1 af de 4 vandløb, der påvirkes. Uagtet dette, meddeler Ikast-Brande kommune tilladelse til et projekt, der har en negativ påvirkning på et vandløb, der er i tilstandsklassen dårlig.
- Der er ikke foretaget en vurdering af de enkelte kvalitetsparametre i forhold til opnåelse af målopfyldelse, men der er udelukkende foretaget en vurdering i forhold til medianminimumsvandføringen (Qmm)

Yderligere begrundelse og dokumentation for klagen:

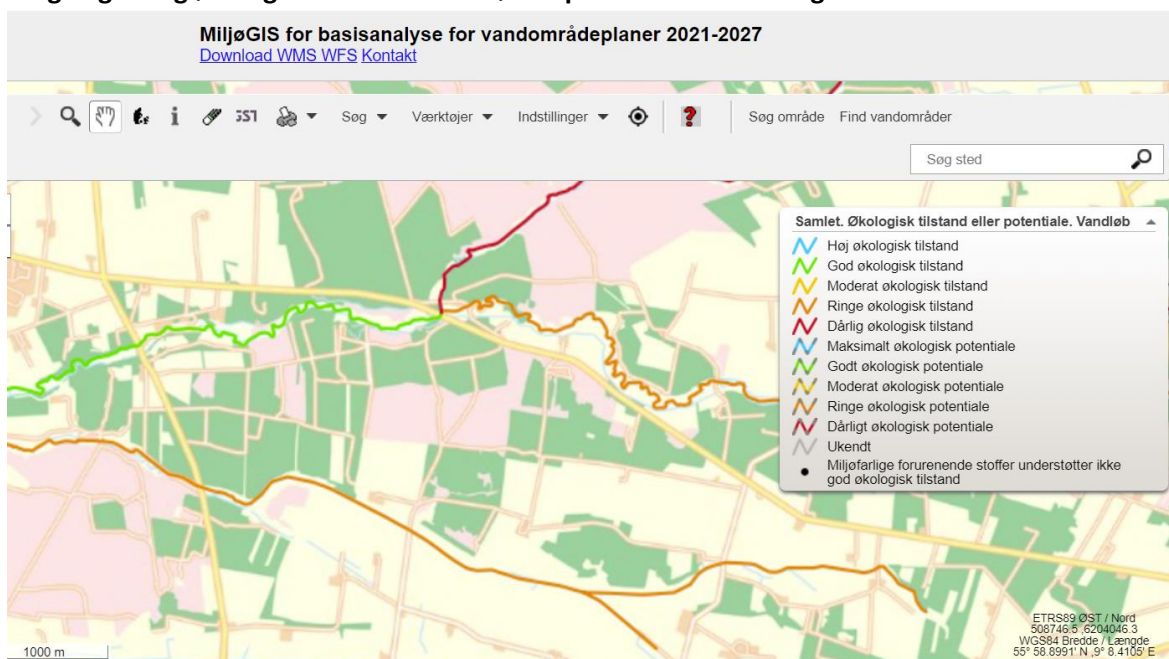
Vandrammedirektivet stiller krav om opnåelse om god økologisk tilstand senest ved udgangen af 2027. Samtidigt er der i Direktivet et krav om at undgå og forebygge forringelser.

Der er forbud mod at godkende projekter, der medfører forringelser af overfladevandområder og grundvandsforekomster omfattet af indsatsprogrammet, hvis projektet hindrer målopfyldelse, medmindre undtagelsen i art. 4, stk. 7, kan anvendes. Dette blev fastslået af EU-Domstolen i C-461/13 (Weserdommen) for så vidt angår overfladevand og afgørelse i sag C-461/13 (Bremerhafendommen). DSF ser ikke at Ikast-Brande kommune anvender undtagelsesbestemmelserne.

Danmarks Sportsfiskerforbund er derfor af den overbevisning af Ikast-Brande kommune ikke kan meddele denne tilladelse til indvinding af grundvand.

Ringe og dårlig økologisk tilstand i vandløb i oplandet til indvindingen

Vandløb i oplande der påvirkes iflg. Ikast-Brande kommunes beregninger i BEST

Et af disse vandløb (Kvindebæk) er i dårlig økologisk tilstand. Med henvisning til Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 857 (MOF alm. del) stillet 12. maj 2016, mener jeg ikke Ikast-Brande kommune kan give tilladelse til det meddelte. (Bilag 1.)

Af ministersvaret fremgår følgende:

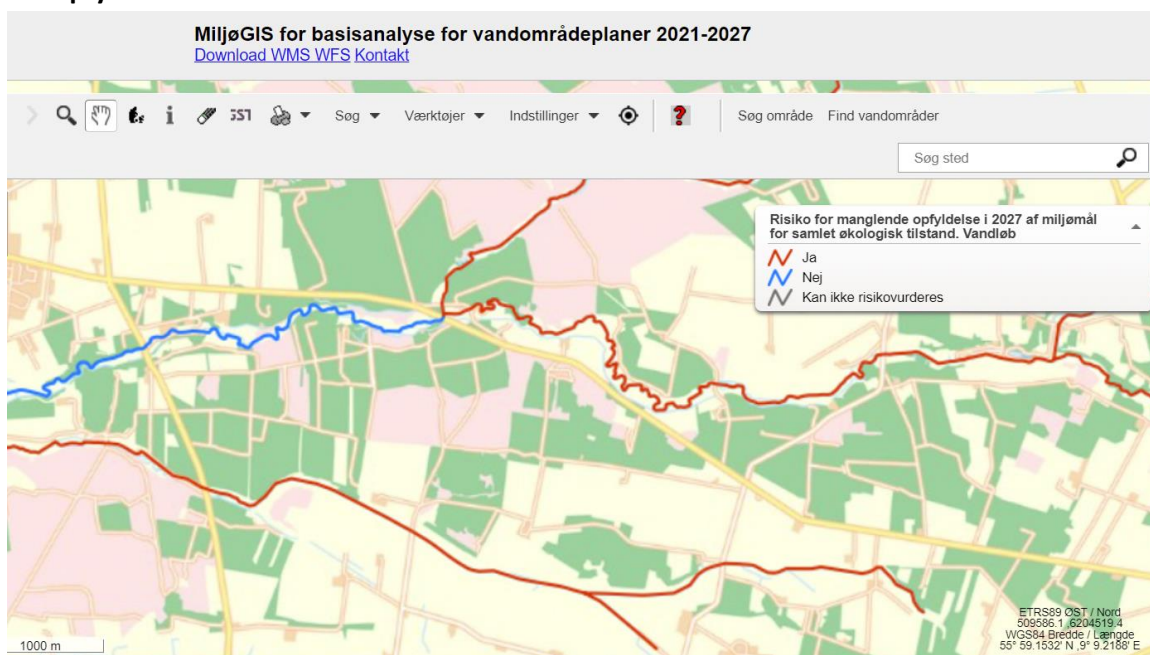
Bremerhafnen-dommen fastslår således, at det er i strid med forpligtelsen til at forebygge forringelse af tilstanden for alle overfladevandområder, jf. vandrammedirektivets artikel 4, stk. 1, litra a), nr. i), når tilstanden for mindst et af kvalitetselementerne forringes med en klasse, selv om denne forringelse ikke fører til, at hele overfladevandområdet rykker en klasse ned.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at et fald inden for den aktuelle økologiske tilstandsklasse bedømt ud fra hvert af de relevante kvalitetselementer for den pågældende kategori og type af overfladevand som følge af en øget menneskelig påvirkning ikke i sig selv vil være i strid med vandrammedirektivet, medmindre det pågældende kvalitetselement befinder sig i den laveste klasse ("dårlig").

(Min understregning)

Ikast-Brande kommune har på ingen måde forholdt sig til at vandområdet er i risiko for manglende målopfyldelse i 2027.

MiljøGis fra Basisanalysen 2021-27 viser risiko for manglende målopfyldelse i 2027 på flere vandløbsstrækninger i oplandet.

I sagsfremstillingen er den manglende risiko for manglende målopfyldelse i oplandets vandløb ikke behandlet, hvilket jeg mener de burde.

**Ikast-Brande kommune mener ikke der er datagrundlag for en vurdering mellem vandfø-
ringsparametre og de økologiske parametre.**

Kommunen skriver i redegørelsen:

*På nuværende tidspunkt findes der ikke datagrundlag med en god sammenhæng mellem vandfø-
ringsparametre og de økologiske parametre på et detaljeringniveau, der er anvendeligt i sagsbe-
handlingen. Ikast-Brande Kommune vurderer, at påvirkningen af MMVF for nuværende er den
bedst tilgængelige vejledende indikator for påvirkning af den økologiske tilstand i mindre vandløb
som følge af vandindvinding.*

Danmarks Sportsfiskerforbund mener ikke denne tilgang er brugbar og korrekt

Den vurdering der foreligger fra Ikast-Brande kommune er alene foretaget i forhold til medianmini-
mumsvandføringen. Denne siger intet om påvirkningen ved de laveste vandføringer, hvilket er på
samme tidspunkter, hvor det må forventes at behovet for den kumulative vandindvinding i oplan-
dene er størst. På samme tidspunkt har vandløbet brug for al den vand, der er muligt for at der op-
retholdes en temperatur og et iltindhold, så stort at fisk og andre dyr overlever.

Ikast-Brande kommune henholder sig til at der må udnyttes op til at der er ½ Qmm til vandløbene
Jeg mener det er en alvorlig fejl, når Ikast-Brande kommune skriver følgende på side 13:
Det ses desuden, at boringer i området tilsammen påvirker vandføringen i alle oplandene mindre end 50 % (% af medianminimumsvandføringen).

I Retningslinjer for udarbejdelse af vandområdeplaner 2015-2021 Intern arbejdsinstruks 2016, Miljø- og Fødevarerministeriet SVAVA (bilag 2.) fremgår følgende:

*Grundvandets påvirkning af overfladevand vurderes i forhold til vandløb på baggrund af en model, der opstiller sammenhængen mellem en række vandføringsparametre og de biologiske kvalitetselementer i vandløbene smådyr (DVFI), planter (DVPI) og fisk (DFFVa), jf. Herved rapporten: **Vurdering af effekten af vandindvinding på vandløbs økologiske tilstand, Aarhus Universitet, 11. november 2014. På baggrund af modellen opgøres betydningen af den aktuelle vandindvinding for den økologiske tilstand i vandløbene – og dermed betydningen for grundvandets tilstand – på baggrund af modelberegninger. Modellen til beregning af vandindvindingens betydning for vandløbenes økologiske tilstand opstilles på ID 15-oplandsniveau.***

Til modelberegningerne anvendes data om vandindvinding fra JUPITER-databasen. Der anvendes data fra perioden 2004-2011. Påvirkningen modelleres, og de beregnede ændringer for de biologiske kvalitetselementer ift. referencetilstanden anvendes til at vurdere, med hvilken sandsynlighed den aktuelle vandindvinding forhindrer målopfyldelse svarende til god tilstand inden for oplandet. Der anvendes en sandsynlighed på 80 % som afskæringskriterium.

Modelberegningerne vedr. vandindvindingens betydning for vandløbenes økologiske tilstand er beskrevet nærmere i rapporten: Implementering af modeller til brug for vandforvaltning.

Delprojekt: Effekt af vandindvinding. Konceptuel tilgang og validering samt tilstandsvurdering af grundvandsforekomster (GEUS 2014/74).

(Min fremhævelse og understregning)

Vedhæftet: Vurdering af effekten af vandindvinding på vandløbs økologiske tilstand, Aarhus Universitet, 11. november 2014 som bilag 3.

Danmarks Sportsfiskerforbund's afsluttende bemærkninger:

Som det fremgår af ovenstående, overholder Ikast-Brande kommune ikke bestemmelsen om at når et kvalitetsparameter er i den dårligste tilstandsklasse, må der ikke godkendes projekter, der forringer tilstanden yderligere.

Kommunen mener endvidere ikke, at der på nuværende tidspunkt findes datagrundlag med en god sammenhæng mellem vandføringsparametre og de økologiske parametre på et detaljeringsniveau, der er anvendeligt i sagsbehandlingen. Dette mener jeg med henvisning til ovenstående ikke er rigtigt.

Det er uforståeligt at Ikast-Brande kommune bruger flere sider på at redegøre for Screeningsværktøjet BEST beregninger og beskriver hvor meget hver eneste aktive boring i området påvirker hvert enkelt vandløb. BEST beregner bruges ligeledes til at vise, hvor stor en procentdel af påvirkningen af vandoplandets vandløb, der stammer fra indvinding fra den ansøgte boring. Ikast-Brande kommunes konklusion er at med den meddelte tilladelse, påvirkes vandløbene sammen med øvrige indvindinger i oplandet, med en samlet reduktion af vandføringen på mellem 34,3 – 44,8 %.

Senere skriver Kommunen på side 14:

Det er i afsnittet Vurdering af påvirkning af vandløb vurderet, at der ikke er hydraulisk kontakt mellem indvindingsmagasinerne og det terrænnære grundvand. Ud fra sammenligning af terræn- og potentialekurver (for det mest terrænnære grundvandsmagasin) vurderes grundvandsspejlet at ligge ca. 8-18,5 m.u.t., hvilket understøtter, at der ikke er hydraulisk kontakt mellem indvindingsmagasinerne og det terrænnære grundvand.

Hvorfor bruge BEST, hvis der iflg. Kommunen ikke er kontakt?

Danmarks Sportsfiskerforbund vil afslutningsvis henvise til afgørelse fra MFKN - Klagenummer.: 1012043, hvor Miljø- og Fødevarerklagenævnet hjemviser en meddelt tilladelse fra Tønder kommune. Nævnet skriver i afgørelsen:

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har lagt vægt på, at nyeste viden om påvirkning af de biologiske kvalitetselementer, og dermed påvirkning af vandløbets miljøtilstand, har vist, at en række vandføningsvariabler og dertil knyttede modeller på tilfredsstillende vis beskriver påvirkningen af de biologiske kvalitetselementer som følge af indvindingen af grundvand. Fysiske og kemiske forhold kan således efter nævnets opfattelse ikke alene lægges til grund i vurderingen af påvirkningen af vandløbene, men må ske med inddragelse af viden om indvindingens påvirkning af de biologiske kvalitetselementer.

Danmark Sportsfiskerforbund mener derfor at Ikast-Brande kommunes tilladelse ikke er truffet på et lovligt grundlag, og Nævnet derfor må hjemvise sagen til fornyet behandling i Ikast-Brande kommune.

Venlig hilsen

Lars Brinch Thygesen
Natur- og Miljøkonsulent